

Protokół

17. posiedzenia, 2 sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. listopada 1890.

Początek o godzinie 11. m. 30. przed południem.

Przewodniczący Marszałek krajowy JO. Eustachy ksiązę Sanguszko.

Sekretarze pp. Stanisław Jędrzejowicz, dr. Włodzimierz Kozłowski, Konstanty Teliszewski, Antoni hr. Wodzicki.

Obeenyh posłów 118.

Ze strony c. k. Rządu c. k. Namiestnik J. E. Kazimierz hr. Badeni i c. k. Rada dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Protokół z 16. posiedzenia uznaje Marszałek za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Marszałek oznajmia, iż udzielił p. Gustawowi Romerowi urlopu trzydniowego.

Sekretarz p. Stanisław Jędrzejowicz odczytuje spis petycyj. wniesionych po dzień 17. listopada b. r., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji podatkowej L. s. 1.077, 1.078.

Komisji gminnej L. s. 1.079.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s. 1.080, 1.103.

Komisji budżetowej L. s. 1.031, 1.082, 1.084, 1.092, 1.096, 1.097, 1.098, 1.099, 1.100, 1.102, 1.104, 1.105, 1.106, 1.107, 1.108, 1.109, 1.110, 1.113, 1.114, 1.115, 1.117, 1.122, 1.123.

Komisji administracyjnej L. s. 1.085, 1.086, 1.087, 1.088, 1.089, 1.090, 1.091, 1.101, 1.116.

Komisji szkolnej L. s. 1.093, 1.094, 1.095.

Przy odczytywaniu petycji do L. s. 1.114 gminy Obertyna, wniesionej przez p. Lenartowicza, o zapomogę dla pogorzalców, a przydzielonej do komisji budżetowej, przemawia p. Lenartowicz i wnosi, ażeby komisya budżetowa bez drukowania zdała sprawę z tej petycji na jednym z najbliższych posiedzeń.

Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z wnioskiem p. Lenartowicza.

P. Stanisław hr. Badeni stawia wniosek imieniem komisji budżetowej, ażeby z uwagi, iż komisya budżetowa ukończyła już obrady nad budżetem krajowym na rok 1891, i budżet zamknęła, wszystkie petycje mające związek z budżetem, włącznie od dnia dzisiejszego z wyjątkiem petycji gminy Obertyna do L. s. 1.114, co do której zapadła uchwała Izby, odsyłano Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z wnioskiem p. Stanisława hr. Badeniego.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Kramarczyka w przedmiocie zmiany ustawy drogowej.

P. Kramarczyk uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisji drogowej.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Teliszewskiego z projektem ustawy w przedmiocie zmiany ordynacji wyborczej sejmowej.

P. Teliszewski uzasadnia swój wniosek.

Podczas przemówienia p. Teliszewskiego, przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Pod względem formalnym wnosi p. Teliszewski odesłanie powyższego wniosku do komisji prawniczej.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy własnego domu dla krajowego zakładu położnic we Lwowie.

Sprawozdawca poseł Marchwicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Sejm uznaje potrzebę budowy domu dla krajowego zakładu położnic we Lwowie; budowa ta ma być rozpoczęta w r. 1892.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zatwierdzenia kontraktu, zawartego z właścicielem gruntu l. par. 6.489, Wulka Kampianowska zwanego, o kupno tego gruntu pod budowę zakładu położnic za cenę 20.000 zł. i do wypłacenia ugodzonej ceny kupna.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przystąpić bezzwłocznie do ułożenia i wykonania przy współudziale fachowej w tym celu ustanowić się mającej komisji programu, planów i kosztorysów budowy i przedłożenia takowych na następnej sesji sejmowej.

IV. Sejm zamieszcza w budżecie krajowym jako nadzwyczajny wydatek na r. 1891:

a) na zakupno gruntu . . . 20.000 zł

b) na przygotowawcze roboty] . 2.000 „

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zażądał, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca odczytuje ustępy I, II, III i IV wniosku komisji.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie ustępy I, II, III i IV zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego z projektem ustawy o policyi ogniowej dla miast i miasteczek.

Sprawozdawca poseł Antoni Wodzicki uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje następujące omyłki druku, zawarte w projekcie ustawy, a mianowicie w §. 27 w wierszu 4-m dodać należy do wyrazu „korzystnie“ literę j, zaś w ustępie 2 tego paragrafu wyraz „doznają“ zmienić na wyraz: „doznali“.

Zastępca Marszałka otwiera rozprawę ogólną nad powyższym projektem ustawy.

Przemawia p. Midowicz i wnosi uchwalenie następujących rezolucyj:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby:

1) na następnej sesji sejmowej wniósł projekt ustawy o policyi ogniowej dla gmin wiejskich;

2) aby wziął pod rozwagę kwestyę ustanowienia posady krajowego inspektora straży ogniowych i po zasięgnięciu opinii Związku straży ochotniczych, Sejmowi zdał z tego sprawę.

Podczas przemówienia p. Midowicza Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót.

Izba popiera dostatecznie powyższe rezolucye.

Przemawia p. Rozwadowski.

Przemawia p. Rutowski i zapowiada poprawki przy dyskusji szczegółowej.

Przemawia p. Polanowski.

Przemawia sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisji rezolucye proponowane przez p. Midowicza.

Przystąpiono do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca odczytuje §. 1. projektu ustawy:

I. Postanowienia ogólne.

Wykonywanie policyi ogniowej.

§. 1. Policya ogniowa należy do własnego zakresu działania gminy.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi opuszczenie tego paragrafu.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia sprawozdawca i sprzeciwia się wnioskowi p. Okuniewskiego.

Izba w głosowaniu uchwała §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca odczytuje §§. 2, 3, 4, 5 i 6:

§. 2. Wykonywanie policyi ogniowej należy do naczelnika gminy.

Dla odległych części gminy może Rada gminna ustanowić osobnego delegata. celem wspierania naczelnika gminy w załatwianiu czynności tą ustawą określonych.

II. Zapobieganie pożarom.

Miejscowy regulamin ogniowy.

§. 3. Rada gminna wyda miejscowy regulamin ogniowy, który do wiadomości mieszkańców podany być winien.

Ulega on zatwierdzeniu Wydziału powiatowego.

Rewizja ogniowa.

§. 4. W 30 większych miastach, rządzących się ustawą gminną z dnia 13. marca 1889. l. 24 Dz. u. kr., dokona naczelnik gminy a względnie delegat (§. 2.) najmniej raz do roku ogniowej rewizji budynków, we wszystkich innych miastach i miasteczkach dwa razy do roku. Do rewizji tej przybierze sobie kominiarza i jednego znawcę, oraz naczelnika straży pożarnej lub w zastępstwie tegoż innego członka straży. Celem rewizji tej jest zbadanie stanu budynków pod względem ich bezpieczeństwa od pożaru, wykrycie i uchylenie wszystkiego, coby pożar spowodować mogło, skontrolowanie stanu wyczyszczenia kominów, nareszcie sprawdzenie stanu przwborów i rekwizytów ogniowych. O wyniku tej rewizji tudzież poczynionych przy niej zarządzeniach, winien naczelnik gminy złożyć sprawozdanie Radzie gminnej na najbliższym jej posiedzeniu oraz Wydziałowi powiatowemu.

Kto się nie zastosuje do zarządzeń naczelnika gminy wskutek takiej rewizji wydanych, ulegnie karze, a nadto będą te zarządzenia w razie oporu na jego koszt wykonane.

Czyszczenie kominów.

§. 5. Naczelnik gminy a względnie jej delegat (§. 2.) czuwa nad regularnem czyszczeniem kominów.

Kominy i rury kominowe czyszczone będą przez upoważnionych kominiarzy. Jak często ma się odbywać czyszczenie kominów, określi miejscowy regulamin ogniowy. Kominy winny być w zimie najmniej co miesiąc wycierane, przy większych paleniskach, jak n. p. w warsztatach, fabrykach, itp. wycieranie winno następować częściej, nawet co ośm dni. Kominy wazkie 15 etm. średnicy lub mniej mające, tak zwane rosyjskie, mogą być wypalane przy zachowaniu potrzebnych ostrożności i obecności straży pożarnej, za zezwoleniem naczelnika gminy i uwiadomieniem właścicieli sąsiednich domów.

Straż nocna ogniowa.

§. 6. Straż nocna (policyjna) wykonywa także czynności straży nocnej ogniowej.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie §§: 2, 3, 4, 5 i 6 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta „III. Gaszenie pożarów“ §. 7:

III. Gaszenie pożarów.

Obowiązek niesienia pomocy. Pogotowie koni.

§. 7. Każdy mieszkaniec gminy jest obowiązany pod karą na wezwanie naczelnika gminy lub jej delegata nieść pomoc przy gaszeniu pożaru.

Właściciel wszelkiego rodzaju zbiorników wody, sadzawek, stawów, młynówek, wodocągów, studzien nie może zabronić czerpania wody podczas gaszenia pożaru.

Właściciele koni są obowiązani pod karą na zarządzenie naczelnika gminy lub osoby do kierowania ratunkiem wyznaczon-jej, dostarczyć koni na warunkach regulaminem ogniowym oznaczonych się mających.

Zaprzęgi pozamiejscowe przypadkowo na miejscu pożaru się znajdujące, mogą być użyte.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi następujące poprawki do §. 7 :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Do ustępu pierwszego §. 7. dodać należy wyrazy : „o ile on do takowej jest zdolny i jego własne mienie nie jest zagrożone“.

Po ostatnim ustępie tego paragrafu zamieszcza się dodatek : „Za użycie koni jak nie mniej za ich uszkodzenie, należy się ze strony gminy odpowiednie wynagrodzenie“.

Przemawia p. Rayski i wnosi następującą poprawkę stylistyczną do §. 7. mianowicie w ustępie trzecim wyrazy : „na warunkach regulaminem ogniowym oznaczyć się mających“ zastąpić należy wyrazami : „pod warunkami które regulamin ogniowy oznacza.“

Sprawozdawca przyjmuje poprawkę p. Rayskiego, a sprzeciwia się poprawce p. Okuniewskiego.

Izba popiera poprawkę p. Okuniewskiego.

W głosowaniu Izba uchwała §. 7. zgodnie z wnioskiem komisji wraz z poprawką p. Rayskiego, przyjętą przez sprawozdawcę.

Marszałek objaśnia pod względem formalnym co do sposobu głosowania nad poprawką p. Okuniewskiego, jako dodatkiem do ustępu 3. §. 7.

Przemawia sprawozdawca.

Przemawia p. Okuniewski pod względem formalnym.

Przemawia sprawozdawca w kwestyi formalnej i sprzeciwia się poprawce p. Okuniewskiego.

Przemawia Marszałek pod względem formalnym i zarządza powtórne głosowanie nad §. 7 względnie poprawkami p. Okuniewskiego zgłoszonymi do ustępu 1 i 3 §. 7.

Izba w głosowaniu odrzuca powyższe poprawki i uchwała §. 7. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta §. 8. :

Pomoc gminom sąsiednim.

§. 8. Każda gmina jest obowiązana w miarę możności nieść bezpłatnie pomoc gminom sąsiednim w razie wybuchu pożaru, o ile sama na własnym obszarze nie jest przez powstały w sąsiedniej gminie pożar ogniem zagrożona.

Przemawia p. Weigel i stawia wniosek opuszczenia wyrazów : „w miarę możności“ a natomiast umieszczenia wyrazów : „w 4 kilometrowym pasie“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Lasocki i wnosi następującą poprawkę mianowicie : po wyrazach „gminom sąsiednim“ dodać wyrazy : „i obszarom dworskim“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Kozłowski Zygmunt.

Przemawia p. Weigel i proponuje rozdzielnie głosowania nad jego poprawką względnie §. 8. mianowicie raz z opuszczeniem wyrazów „w miarę możności“ a powtórnie : z dodaniem wyrazów „w pasie 4 kilometrowym“ w miejsce opuszczonych wyrazów „w miarę możności“.

Przemawia sprawozdawca, i oświadcza się za opuszczeniem wyrazów „w miarę możności“.

P. Weigel cofa proponowane dodanie wyrazów swojej poprawki „w pasie 4-o kilometrowym“.

Izba w głosowaniu uchwała §. 8. zgodnie z poprawką p. Weigla przyjętą przez sprawozdawcę, mianowicie z opuszczeniem wyrazów „w miarę możności“ a odrzuca poprawkę p. Lasockiego.

Sprawozdawca czyta §. 9. :

Środki alarmowe.

§. 9. Rada gminna wyda ogólne zarządzenie, aby o wybuchu pożaru tak w własnej gminie jak w gminach sąsiednich jak najrychlej się dowiedziano.

Znaki alarmowe winny być urządzone wedle miejscowych stosunków.

Przemawia p. Rutowski i wnosi następującą poprawkę w miejsce §. 9. :

Wysoki Sejm raczy §. 9. uchwalić w następującem brzmieniu :

Środki alarmowe. §. 9. Rada gminna zaprowadzi urządzenia sygnałowe i alarmowe, aby o wybuchu pożaru tak we własnej gminie, jak w gminach sąsiednich, jak najrychlej się dowiadzano.

Środki alarmowe winny być zarządzone wedle miejscowych stosunków.

Izba popiera tę poprawkę.

Sprawozdawca przyjmuje tę poprawkę.

Izba w głosowaniu uchwala poprawkę p. Rutowskiego, przyjętą przez sprawozdawcę w miejsce §. 9.

Sprawozdawca odczytuje §. 10.

Woda.

§. 10. Gmina jest obowiązana starać się o to, ażeby posiadała zawsze dostateczny zapas wody do gaszenia pożaru.

Każdy dom winien być zaopatrzony w beczkę napełnioną wodą, której wielkość i liczbę zastosowaną do wymiarów budynku, przepisze gminny regulamin pożarny.

Przemawia p. Rozwadowski i wnosi opuszczenie drugiego ustępu §. 10.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi dodanie po wyrazie: „każdy“ wyrazu „większy“ w drugim ustępie §. 10.

Przemawia p. Rayski i wnosi następującą poprawkę, w miejsce drugiego ustępu §. 10:

Ustęp drugi §. 10 ma brzmieć:

„Każdy dom winien być zaopatrzony w jedną lub kilka beczek, napełnionych wodą, ich wielkość i liczbę przepisze miejscowy regulamin ogniowy“.

Przemawia p. Lasocki i wnosi następującą poprawkę, w miejsce drugiego ustępu §. 10:

Po ustępie pierwszym §. 10. wstawić należy ustęp następujący:

„Każda dzielnica (połączenie) miasta, ma być zaopatrzoną w jeden co najmniej sikawkom, wozowym dostępnym zbiornik wody.“

Przemawia p. Rutowski i wnosi następującą poprawkę do §. 10:

Wysoki Sejm raczy uchwalić §. 10 w następującem brzmieniu:

§. 10. Gmina jest obowiązana starać się o to, ażeby posiadała zawsze dostateczny zapas wody do gaszenia pożaru.

Jeżeli w naturalnych zbiornikach nie ma wody w dostatecznej ilości, gmina winna się w nią zaopatrzyć w ten sposób, iżby w każdej miejscowości znajdowała się przynajmniej jedna dostatecznie obfita studnia. W większych miejscowościach ma być kilka takich studni. W miastach większych powinny być urządzone ile mo-

żności publiczne rezerwoary wodne lub wodociągi. W miejscach, w których zakładanie studni jest niemożliwe, zakładać należy cysterny lub sadzawki, które przynajmniej raz na rok będą czyszczone.

Izba popiera poprawkę p. Rayskiego, tudzież wnioski p. Rutowskiego.

Przemawia p. ks. Szczyński i popiera wnioski p. Rutowskiego.

Przemawia sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Rayskiego, a po porozumieniu z członkami komisji administracyjnej proponuje zmienioną stylizację §. 10 a mianowicie: w ustępie drugim wyrazy: „której wielkość i liczbę“ zastąpić wyrazami „której objętość i ilość“.

P. Rutowski przemawia dla sprostowania faktu.

Przystąpiono do głosowania.

Marszałek objaśnia co do porządku głosowania.

Izba w głosowaniu uchwala pierwszy ustęp §. 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwala Izba poprawkę p. Rutowskiego zamieścić się mającą po pierwszym ustępie §. 10.

Marszałek objaśnia, iż w obec tej uchwały inne poprawki upadły.

Wreszcie uchwala Izba drugi ustęp §. 10. zgodnie z wnioskiem komisji, w brzmieniu zmodyfikowanem przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta §. 11:

Narzędza ratunkowe.

§. 11. Każda gmina winna być stosownie do swego obszaru i potrzeb miejscowych zaopatrzona w odpowiednią liczbę sikawek przenośnych lub ręcznych, beczkowsów, drabin, osęk, wiaderek itp. przyborów ogniowych.

Przemawia p. Rutowski i wnosi następującą poprawkę do §. 11: mianowicie; ażeby po wyrazie „sikawek“ dodano wyrazy „ssaoco tłoczących wozowych“.

Przemawia sprawozdawca i przyjmuje z poprawki p. Rutowskiego wyraz „wozowych“.

Izba popiera poprawkę p. Rutowskiego.

Izba w głosowaniu uchwala §. 11. zgodnie z wnioskiem komisji i poprawką p. Rutowskiego,

przyjętą przez sprawozdawcę t. j. z dodaniem wyrazu „wozowych“.

Sprawozdawca odczytuje §. 12:

§. 12. Koszta przyborów ogniowych służących dla całej gminy, ponosi gmina.

Przemawia p. Weigel i wnosi zastąpienie wyrazów „służących dla całej gminy“ wyrazami: „służących dla użytku ogółu gminy.“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia sprawozdawca.

Izba w głosowaniu odrzuca poprawkę p. Weigla i uchwała §. 12. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta §. 13:

§. 13. Rada gminna oznacza ilość przyborów ogniowych oraz postanawia, w jakie przybory, który dom ma być zaopatrzony.

Kontrolę nad znajdującymi się w każdym domu przyborami ogniowymi wykonywa się przy rewizjach ogniowych (§. 4.)

Przemawia p. Rutowski i wnosi następującego dodatek do §. 13 jako drugi ustęp tego paragrafu:

„Oznaczenie ilości i jakości przyborów ratunkowych gminnych winne być objęte regulaminem ogniowym i wymaga zatwierdzenia Wydziału powiatowego“.

Izba popiera tę poprawkę.

Marszałek objaśnia pod względem formalnym, mianowicie co do sposobu głosowania nad dalszymi paragrafami projektu ustawy.

Sprawozdawca przyjmuje imieniem własnym poprawkę p. Rutowskiego.

Izba w głosowaniu uchwała ustęp 1. §. 13., następnie poprawkę p. Rutowskiego jako ustęp 2. tego §. Wreszcie ustęp 2. §. 13. według wniosku komisji jako punkt trzeci tego paragrafu.

Sprawozdawca czyta §. 14:

§. 14. Posiadacze budynków, w których znajdują się większe ogniska, n. p. fabryk, browarów, kuźni i t. p. obowiązani są utrzymywać własne sikawki wozowe lub ręczne.

Izba uchwała §. 14. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta IV. Straż pożarna §§. 15, 16, 17, 18, 19 i 20:

IV. Straż pożarna.

Rodzaje straży pożarnej.

§. 15. Straż pożarna jest albo gminna albo ochotnicza.

Straż pożarna gminna.

§. 16. W każdym mieście lub miasteczku bez wyjątku musi być zorganizowana straż pożarna gminna.

W gminach, gdzie straż pożarna ochotnicza przyjmie na siebie obowiązki straży pożarnej gminnej, odpadnie potrzeba organizowania osobnej straży pożarnej gminnej.

W miastach atoli liczących wyżej 10.000 mieszkańców musi być zorganizowany korpus straży pożarnej gminnej bez względu na istnienie straży ochotniczej.

Regulamin ogniowy miejscowy określa zadanie i sposób działania straży pożarnej gminnej.

§. 17. Straż pożarna gminna należy do służby gminnej i jako taka uorganizowaną jest wedle szczególnych postanowień Rady gminnej.

Straże pożarne ochotnicze.

§. 18. Straże pożarne ochotnicze tworzą się dobrowolnie na zasadzie prawa o stowarzyszeniach i uchwalonych przez siebie statutów.

§. 19. W każdym mieście lub miasteczku, w którym nie ma jeszcze straży pożarnej ochotniczej, naczelnik gminy winien starać się o jej utworzenie.

Gdzie już istnieje straż pożarna ochotnicza, naczelnik gminy winien w odpowiedni sposób wzywać i zachęcać, ażeby do niej w dostatecznej liczbie przystępowano.

§. 20. Gdy się zgłosi dostateczna liczba ochotników, naczelnik gminy winien ich zwołać celem ustanowienia statutów i wyboru naczelnika oraz dowódców oddziałów straży.

Izba uchwała §§. 15, 16, 17, 18, 19, i 20 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta §. 21:

§. 21. Jeżeli straż pożarna ochotnicza przyjmie na siebie obowiązki straży pożarnej gminnej, natenczas wykonywać ona będzie swoje obowiązki w charakterze poruczonego jej przez gminę zakresu działania statutu jej winny być zastoso-

sowane oprócz do ustawy o stowarzyszeniach także do przepisów niniejszej ustawy oraz wydać się mającego regulaminu ogniowego i ulegają zatwierdzeniu Rady gminnej.

Radzie gminnej względnie naczelnikowi gminy zastrzeżonem być ma w tych statutach prawo zwoływania ogólnego zgromadzenia, prawo brania udziału w tem zgromadzeniu przez naczelnika gminy lub delegata, prawo zastępowania straży w czynnościach poruczonego jej zakresu działania, wreszcie prawo zatwierdzania wybranego naczelnika straży.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi zastąpienie w ustępie 1. §. 21. wyrazów: „w charakterze poruczonego jej przez gminę zakresu działania“ wyrazami: „z mocy otrzymanego od gminy upoważnienia“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia sprawozdawca.

Izba w głosowaniu odrzuca poprawkę p. Okuniewskiego i uchwała §. 21. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta §. 22:

§. 22. Straż ochotnicza staje się w ten sposób instytucją gminną, a naczelnik jej honorowym urzędnikiem gminy, jako taki składa na czas swego urzędowania przyrzeczenie służbowe. Natomiast obowiązkiem będzie gminy postarać się dla straży o instruktora, ponosić koszta nauki i wyćwiczenia straży, koszta uzbrojenia potrzebnego do wykonywania jej zadania, wreszcie koszta niezbędnych narzędzi i przyborów ratunkowych, o ile własne dochody stowarzyszenia straży ochotniczej na to nie starczą.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi następującą poprawkę do §. 22 w miejsce ustępu, poczynającego się od wyrazu „Natomiast“ do końca:

„Stosunek ich do gminy normuje się wedle przyjętych i zatwierdzonych statutów“.

Następnie proponuje p. Okuniewski, ażeby tak zmieniony §. 22. umieścić po §. 18. jako §. 19.

Izba popiera tylko poprawkę p. Okuniewskiego, odrzuca zaś wniosek co do przedłożenia porządku umieszczenia.

Przemawia sprawozdawca.

Przemawia p. Okuniewski pod względem formalnym.

Przemawia Marszałek pod względem formalnym.

Izba w głosowaniu uchwała pierwszy ustęp §. 22. zgodnie z wnioskiem komisji t. j. od razu „Straż“ do „służbowe“.

P. Okuniewski cofa swoją poprawkę.

Sprawozdawca czyta §. 23:

§. 23. Naczelnik straży pożarnej ochotniczej, która pełni obowiązki straży pożarnej gminnej, jest na miejscu pożaru w rozporządzeniach swoich niezależnym, lecz jest za nie przed naczelnikiem gminy odpowiedzialnym.

W miejscach, w których straż ochotnicza istnieje obok gminnej, naczelnik gminy oznacza, który z naczelników straży pożarnych ma w razie pożaru objąć kierownictwo ratunkiem.

Przemawia p. Rayski i wnosi zastąpienie wyrazów „objąć kierownictwo“ wyrazem: „kierować“.

Sprawozdawca zgadza się na tę poprawkę.

Izba uchwała §. 23. zgodnie z wnioskiem komisji i przyjętą przez sprawozdawcę poprawką p. Rayskiego.

Sprawozdawca czyta §. 24:

§. 24. Naczelnik gminy wykonywa pod względem służby pożarnej nadzór nad strażą ochotniczą i naczelnik jej jest obowiązany składać naczelnikowi gminy sprawozdania o wszystkim, co się służby pożarnej dotyczy.

P. Rayski wnosi opuszczenie wyrazu „się“ w wierszu 3.

Sprawozdawca zgadza się na tę poprawkę.

Izba w głosowaniu uchwała §. 24. zgodnie z wnioskiem komisji i przyjętą przez sprawozdawcę poprawką p. Rayskiego.

Sprawozdawca czyta §§. 25, 26 i 27:

§. 25. Jeżeli straż ochotnicza pobiera zasiłki pieniężne od gminy, winna z nich składać Radzie gminnej rachunki.

§. 26. Wszyscy pomoc niosący jak niemniej osoby przeznaczone do specjalnych czynności, winny się stosować do rozporządzeń kierującego ratunkiem.

Wsparcie członków straży okaleczonych.

§. 27. Członkom straży ogniowej, którzy przy pożarze podczas pełnienia służby zostali uszkodzeni w sposób, czyniący ich niezdolnymi do pracy, należy się w razie niedostatku wsparcie od gminy bez względu na ich przynależność, o ile nie są korzystniej uwzględniani według stosunku służbowego.

Toż samo stosuje się do wdów i sierót tych członków straży pożarnej gminnej i ochotniczej, którzy w służbie doznali uszkodzenia, czyniącego ich niezdolnymi do pracy.

Sprawozdawca oświadcza, iż po porozumieniu się z komisją, wprowadza następującą zmianę w paragrafie 27. a mianowicie: w pierwszym ustępie wyrazy „o ile nie są korzystniej uwzględniani według stosunku służbowego“ należy zastąpić wyrazami: „o ile już stosunek służbowy nie zapewnia poszkodowanemu zabezpieczenia“.

Marszałek poddaje pod głosowanie §. 25 i 26.

Izba uchwała §§. 25. i 26. zgodnie z wnioskiem komisji.

Przemawia p. Żardecki i wnosi następującą poprawkę do pierwszego ustępu §. 27. mianowicie zastąpienie wyrazu: „wsparcie“ wyrazem: „zaopatrzenie“ wyrazów zaś: „o ile nie są korzystniej uwzględniani według stosunku służbowego“ wyrazami: „o ile ze swego stałego stosunku służbowego nie mają prawa do korzystniejszego zaopatrzenia“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Lasocki i wnosi następującą poprawkę do §. 27., mianowicie do pierwszego ustępu i ustępu drugiego:

Pierwszy ustęp §. 27 ma brzmieć:

„Członkowie straży ogniowej, którzy przy pożarze, podczas pełnienia służby, doznali uszkodzenia w sposób czyniący ich niezdolnymi do pracy, należy się od gminy w razie niedostatku, prócz dostarczenia środków leczenia, wsparcie odpowiednie kosztom skromnego utrzymania ofiary wypadku i jego nieletniej rodziny gdy taką posiada, a to bez względu na ich przynależność i t. d.“

Ustęp drugi §. 27. ma opiewać:

„Dla wdów i małoletnich sierót po zmarłych członkach straży ogniowej, którzy w służbie, przy

pożarze doznali uszkodzenia, wyznaczy Rada gminna odpowiednie zaopatrzenie“.

Przemawia p. Rutowski i wnosi następujący dodatek do §. 27. po ustępie pierwszym tego paragrafu:

„Nie uszczuplając praw do wsparcia, służących ogólnie członkom straży ochotniczej ze strony gminy, straże te mogą zawrzeć między sobą związki w celu wspierania członków, którzy przy gaszeniu pożaru ponieśli kalectwo, jakoteż wdów ich i sierót. Do kasy takiego związku oprócz wkładek członków, dobrowolnych ofiar i subwencji, wpływać będą także tudzież dochody z kar za przekroczenia policyjno-ogniowe, popełnione w miejscach, w których znajdować się będą straże ochotnicze należące do związku.“

Wydziałowi krajowemu służy prawo nadzoru nad zarządem kasy wsparcia i w tym celu przedkładane będą Wydziałowi corocznie preliminarze, tudzież zamknięcia rachunków tejże kasy“.

Izba popiera dostatecznie wniosek p. Rutowskiego, następnie odrzuca Izba proponowane przez p. Lasockiego poprawki.

Przemawia sprawozdawca i przyjmuje proponowane przez p. Lasockiego zamieszczenie po wyrazie „sierot“ w drugim ustępie § 27 wyrazu „małoletnich“.

Przystąpiono do głosowania.

Marszałek poddaje pod głosowanie ustęp 1. §. 27. według wniosku p. Żardeckiego.

Izba odrzuca wniosek p. Żardeckiego i uchwała pierwszy ustęp §. 27. zgodnie z wnioskiem komisji. zmodyfikowanym powyżej przez sprawozdawcę.

Następnie poddaj^a Marszałek pod głosowanie wniosek p. Rutowskiego.

Izba w głosowaniu odrzuca ten wniosek.

Wreszcie uchwała Izba drugi ustęp §. 27. zgodnie z wnioskiem komisji i przyjętą przez sprawozdawcę poprawką p. Lasockiego.

Sprawozdawca czyta „V. Postępowanie podczas pożaru“ §. 28:

V. Postępowanie podczas pożaru i po pożarze.

§. 28. Naruszenie prywatnej własności w celu gaszenia pożaru, n. p. wyłamywanie, zrywanie

dachu i t. p. może nastąpić tylko w razie ostatecznej potrzeby, gdy nie ma innego środka do stłumienia ognia lub zapobieżenia rozszerzaniu się płomieni; lecz w takim nawet razie wyjąwszy wypadki najgwałtowniejsze, nastąpić to może jedynie z rozporządzenia naczelnika straży pożarnej, naczelnika gminy, delegata (§. 2) lub wyznaczonego kierownika ratunku.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi następującą poprawkę do powyższego §:

W §. 28. zamiast: „z rozporządzenia naczelnika straży pożarnej, naczelnika gminy, delegata lub wyznaczonego kierownika ratunku“, raczy Wysoki Sejm uchwalić: „z rozporządzenia naczelnika gminy lub skoro wkrocza straż ogniowa, naczelnika tejże straży“.

Izba popiera dostatecznie tę poprawkę.

Przemawia p. Golejewski. Przemawia p. Rutowski.

Przemawia sprawozdawca.

Izba w głosowaniu odrzuca poprawkę p. Okuniewskiego a uchwała §. 28. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta §§. 29 30, i 31:

§. 29. Posiadacze domów są obowiązani jak najspieszniej przedsięwziąć środki przeciw szerzeniu się wybuchłego pożaru przez przygotowanie zapasu wody, dostarczanie drabin, obsadzenie dachu, zamknięcie strychów, okien i otworów, przygotowanie zapasu wilgotnych mioteł ogniowych itp. Mieszkańcy domu są obowiązani przy tych czynnościach wedle możności dopomagać.

§. 30. Po pożarze naczelnik gminy winien przedsięwziąć odpowiednie środki, ażeby ogień został zupełnie wygaszony i ażeby dalsze niebezpieczeństwo nie żagrażało.

Część ludzi należących do ratowania z potrzebnyimi przyborami powinna pozostać na miejscu aż do zupełnego wygaszenia ognia.

Sikawki dostarczone do pomocy przy gaszeniu będą właścicielom bezpłatnie przez mieszkańców gminy dostawione zaraz po zgaszeniu pożaru.

Dochodzenie przyczyn pożaru.

§. 31. Po zupełnem ugaszeniu pożaru naczelnik gminy przy pomocy naczelnika straży po-

żarnej i potrzebnych świadków i znawców, wykona najściślejsze dochodzenie co do przyczyny pożaru, zbada czy nie zaszły takie okoliczności, które wymagałyby skarcenia lub przedsięwzięcia środków zapobiegawczych, ażeby się nie powtórzały na przyszłość i stwierdzi, czy przybory ratunkowe były w należytych porządku, oraz którzy z ratujących najbardziej się odznaczyli.

P. Merunowicz wnosi nieodczytywanie tych paragrafów, do których nie zgłoszono poprawek.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem p. Merunowicza.

Następnie uchwała Izba §§. 29, 30 i 31 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Marszałek poddaje pod głosowanie Izby §. §. 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 i 44 w brzmieniu następującem:

§. 32. Jeżeli okaże się przeciw komu uzasadnione podejrzenie, że stał się winnym czynności zabronionej ustawą karną, naczelnik gminy natychmiast o tem sąd zawiadomi; jeżeli zaś idzie o przekroczenie przeciw polityce budowniczej lub ogniowej, naczelnik gminy działa w zakresie swojej władzy.

§. 33. O wyniku dochodzenia co do przyczyn, rozmiarów pożaru, wielkości szkód i innych mających publiczny interes wykrytych szczegółów, naczelnik gminy złoży szczegółowe sprawozdanie Radzie gminnej na najbliższem jej posiedzeniu, oraz politycznej władzy powiatowej i Wydziałowi powiatowemu.

§. 34. Świadczenia urzędowe dla zabezpieczonych nie mogą być wydawane, jeśli dochodzenie okaże, iż zabezpieczeni są winni zbrodni, przestępstwa lub wykroczenia przewidzianego w ustawach lub rozporządzeniach obowiązujących.

VI. Postępowanie karne.

§. 35. Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie podlegają ustawie karnej lub budowniczej, karane będą grzywną od 5 do 50 zł., względnie aresztem od 1 do 10 dni.

Co do sposobu orzekania kar, toku instancyi oraz wykonania wyroków karnych, okowiają postanowienia ustawy gminnej.

§. 36. Kary pieniężne wpływają do funduszu utrzymania rekwizytów ogniowych w gminie.

VII. Nadzór nad wykonywaniem policyi ogniowej.

Nadzór.

§. 37. Nadzór nad wykonywaniem policyi ogniowej należy do Wydziału powiatowego.

Władza polityczna wykonywa służące administracyi państwa prawo nadzoru w myśl ustawy gminnej.

§. 38. Gdyby gmina w wykonywaniu niniejszej ustawy o policyi ogniowej dopuszczała się zaniedbania, Wydział powiatowy rozporządzi co należy w gminie wykonać; w razie wzbraniania się gminy zawezwie władzę polityczną powiatową o wykonanie tych zarządzeń na koszt gminny.

Gdyby w celu wykonania zarządzeń powyższych potrzebne były ze strony gminy wydatki, Rada powiatowa ma prawo zniewolenia zwierzchności gminnej do wstawienia odpowiedniej kwoty w budżet gminy.

Nadzór Wydziału krajowego.

§. 39. Wydział krajowy ma naczelny nadzór nad wykonywaniem policyi ogniowej.

VIII. Postanowienia co do obszarów dworskich.

§. 40. W gminach miejskich, w których obszar dworski nie jest wcielony do związku gminnego, podlegają części obszaru dworskiego położone w obrębie zabudowań gminy, postanowieniom niniejszej ustawy.

Wykonywanie na tych częściach czynności policyi ogniowej należy do zakresu działania gminy, wykonywanie zaś władzy karnej do władzy politycznej.

IX. Postanowienia końcowe.

§. 41. Celem szybkiego załatwiania spraw dotyczących policyi ogniowej przez odpowiednie organa, winny wszystkie do tych spraw odnoszące się podania, rekursy i orzeczenia opatrzone być napisem „sprawa ogniowa“.

§. 42. Przepisy ustawy karnej tudzież rozporządzenia administracyjne, mocą których pewne niebezpieczeństwem pożaru zagrażające czynności są zakazane, albo też są nakazane pewne środki ostrożności w obchodzeniu się z materiałami łatwo zapalnymi, tudzież w sposobie ich przechowywania, niemniej postanowienia ustaw i rozporządzeń o policyi budowniczey, pozostają nienaruszone.

§. 43. W miastach, posiadających swe własne statuta, zakres kompetencyi do wykonywania policyi ogniowej, statutami tymi określony, pozostaje w swej mocy.

§. 44. Postanowienia zawarte w §§. 16 do 71 ces. patentu z dnia 28. lipca 1786 r. obejmującego ustawę ogniową dla miast i miasteczek tracą moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy.

Izba w głosowaniu uchwala §. 32 do włącznie §. 44. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Marszałek poddaje pod głosowanie §. 45 tytuł i wstęp do ustawy w brzmieniu następującem:

§. 45. Polecam wykonanie niniejszej ustawy Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa.

z dnia . . . . . o policyi ogniowej, obowiązująca w miastach i miasteczkach Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba w głosowaniu uchwala §. 45 oraz tytuł i wstęp projektu ustawy zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Marszałek oświadcza, iż z powodu zgłoszonych i przyjętych poprawek, trzecie czytanie uchwalonego projektu ustawy dopiero na jednym z następnych posiedzeń nastąpić będzie mogło.

Marszałek poddaje pod głosowanie rezolucye p. Midowicza w brzmieniu następującem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby:

1) na następnej sesji sejmowej wniósł projekt ustawy o policyi ogniowej dla gmin wiejskich;

2) aby wziął pod rozwagę kwestyę ustanowienia posady krajowego inspektora straży ogólnych i po zasięgnięciu opinii Związku straży ochotniczych, Sejmowi zdał z tego sprawę.

Przemawia p. Kozłowski Zygmunt.

Przemawia p. Romanowicz.

Izba uchwala rezolucye proponowane zgodnie z wnioskiem p. Midowicza.

Wreszcie przyjmuje Izba dalszy wniosek komisji, iż uchwaleniem projektu ustawy załatwione są petycje do Ls. 138 Władysława Żuka-Skarszewskiego i Rady zawiad. ochotniczych straży pożarnych.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preli-minarzach galicyjskiego funduszu propinacyjnego i rezerwowego funduszu propinacyjnego na rok 1890 i 1891.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcji galicyjskiego funduszu propinacyjnego z dnia 29. sierpnia 1890 r. o dotychczasowej działalności Dyrekcji i stanie funduszy przez Dyrekcyę administrowanych, przyjmuje Sejm do wiadomości, wyrażając całej Dyrekcji, a przedewszystkiem jej przewodniczącemu JE. p. Namiestnikowi, uznanie za nader gorliwą i skuteczną działalność tak przy wymiarze i wypłacie kapitałów wynagrodzenia, jak w administracji dochodów funduszu propinacyjnego.

Przemawia p. Jaworski i wnosi następujący dodatek do proponowanej rezolucji, mianowicie, ażeby po wyrazie „Namiestnikowi“ dodano wyrazy: „i delegatom powiatowym“.

Izba popiera wniosek p. Jaworskiego.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwała jednomyślnie zgodnie z wnioskiem komisji i poprawką p. Jaworskiego, przyjąwszy przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet dochodów i wydatków galic. funduszu propinacyjnego na rok 1890:

Dochody:

Poz. 1. czynsze propinacyjne . . .	3,428.092 zł.
poz. 2. opłaty od szynkarzy . . .	202.000 „
poz. 3. opłaty od zakładania nowych gorzeln, browarów i miodosytni —	„
poz. 4. grzywny	3.500 „
poz. 5. dochody ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów . . .	30 „
poz. 6. odsetki zwłoki	4.500 „
poz. 7. zasiłek z milionowej subwencji państwowej	850.000 „
Suma dochodów	4,488.122 zł.

Izba w głosowaniu uchwała sumę dochodów funduszu propinacyjnego na r. 1890 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

Poz. 1. spłata wylosowanych obligacyj	1,395.800 zł. — ct.
poz. 2. wypłata kuponów	2,474.180 „ — „
poz. 3. prowizya bankowa za wypłatę wylosowanych obligacyj i kuponów	3.200 „ — „
poz. 4. należyłość stemplowa od subwencji państwowej	2.670 „ — „
poz. 5. podatek dochodowy	518.582 „ 49 „
poz. 6. podatek zarobkowy	2.000 „ — „
Razem	4,396.432 zł. 49 ct.

Izba w głosowaniu uchwała sumę wydatków funduszu propinacyjnego na rok 1890 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet dochodów i wydatków rezerwowego funduszu propinacyjnego na rok 1890:

Dochody:

Odsetki od kapitałów fund. rezerw.	150.779 zł.
--	-------------

Izba uchwała dochody rezerwowego funduszu propinacyjnego na r. 1890 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

a) zwyczajne:	
Poz. 1. płace urzędników	23.534 zł.
poz. 2. płace sług	864 „
poz. 3. adjuta	1.600 „
poz. 4. dyurna	20.948 „
poz. 5. ryczałt do skarbu państwa na koszt utrzymania kasy	10.000 „
poz. 6. czynsz najmu lokalu biórowego	2.500 „
poz. 7. koszt administracji powiatowej	40.000 „
poz. 8. diety i koszt podróży członków Dyrekcji	5.200 „
poz. 9. potrzeby kancelaryjne	8.000 „
poz. 10. oświetlenie opał itp.	1.000 „
poz. 11. koszt sądowe	800 „
poz. 12. remuneracye, zapomogi i rozmaite nieprzewidziane wydatki	10.000 „
Razem	124.446 zł.

b) nadzwyczajne:

poz. 13. koszta konfekcyi obligacyj propinacyjnych	16.233 zł.
ogół wydatków	140.684 zł.

Izba w głosowaniu uchwala wydatki rezerwowego funduszu propinacyjnego na r. 1890 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet dochodów i wydatków galic. funduszu propinacyjnego na rok 1891:

Dochody:

Poz. 1. czynsze propinacyjne	3,438.635 zł.
poz. 2. opłaty od szynkarzy	202.000 „
poz. 3. opłaty od zakładania gorzelni itd.	— „
poz. 4. grzywny	3.500 „
poz. 5. dochody ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów	30 „
poz. 6. odsetki zwłoki	4.500 „
poz. 7. zasiłek z milionowej subwencyi państwowej	850.000 „

Suma dochodów . . . . . 4,498.665 zł.

Izba w głosowaniu uchwala dochody funduszu propinacyjnego na r. 1891 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

Poz. 1. spłata wylosowanych obligacyj	1,452.200 zł.
poz. 2. wypłata kuponów	2,417.790 „
poz. 3. prowizya bankowa za wypłatę wylosowanych obligacyj i kuponów	3.200 „
poz. 4. należytość stemplowa od subwencyi państwowej	2.670 „
poz. 5. podatek dochodowy	518.500 „
poz. 6. podatek zarobkowy	2.000 „
Razem	4,396.360 zł.

Izba w głosowaniu uchwala wydatki funduszu propinacyjnego na r. 1891, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet dochodów i wydatków rezerwowego funduszu propinacyjnego na rok 1891:

Dochody:

Odsetki od kapitałów funduszu rezerwowego	229.950 zł.
---	-------------

Izba w głosowaniu uchwala dochody rezerwowego funduszu propinacyjnego na r. 1891 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

Poz. 1. płace urzędników	21.340 zł.
poz. 2. płace sług	864 „
poz. 3. adjuta	800 „
poz. 4. dyurna	18.178 „
poz. 5. ryczałt do skarbu państwa na koszta utrzymania kasy	10.000 „
poz. 6. czynsz najmu lokalu biurowego	2.500 „
poz. 7. koszta administracyi powiatowej	27.000 „
poz. 8. diety i koszta podróży członków Dyrekcji	3.000 „
poz. 9. potrzeby kancelaryjne	8.000 „
poz. 10. oświetlenie, opał itp.	1.000 „
poz. 11. koszta sądowe	800 „
poz. 12. remuneracye, zapomogi i rozmaite nieprzewidziane wydatki	10.000 „
razem	103.482 zł.

Izba w głosowaniu uchwala wydatki rezerwowego funduszu propinacyjnego na rok 1891 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu krajowego funduszu szkolnego na rok 1891. Sprawozdawca p. Madejski.

Na wniosek p. Herasimowicza Izba zgadza się na odroczenie obrad nad tym przedmiotem do czasu, kiedy komisya szkolna przedłoży sprawozdanie swoje ze sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego w roku szkolnym 1889/90 (Szkoły ludowe i seminaria nauczycielskie).

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o krajowym funduszu szkolnym emerytalnym na rok 1891. Sprawozdawca p. Madejski.

Z powodu nieobecności sprawozdawcy w Izbie, Marszałek odracza obrady nad powyższym przedmiotem.

W Izbie słyhać głosy o zamknięciu posiedzenia.

Marszałek oświadcza, iż ma zamiar odrozczyć posiedzenie do wieczora.

P. Szczęsny hr. Koziebrodzki wnosi zamknięcie posiedzenia i naznaczenie na dzień jutrzejszy.

P. Stanisław hr. Badeni przystępuje do tego wniosku, atoli wnosi prowadzenie dalszych obrad nad dzisiejszym porządkiem dziennym.

P. Kozłowski Włodzimierz wnosi odroczenie obrad nad punktem 8-mym porządku tj. nad sprawozdaniem komisji sanitarnej o czynności V. Departamentu Wydziału krajowego, a to z powodu nieobecności w Izbie szefa Departamentu V. p. Dra Hoszarda.

Marszałek oświadcza, iż z powodu pory spóźnionej i niedostatecznego światła w Izbie, nie mogą być kontynuowane dalsze obrady i podaje pod głosowanie wnioszek p. Szczęsnego hr. Koziebrodzkiego, co do zamknięcia posiedzenia.

Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z tym wnioskiem.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 18. listopada 1890, godzinę 10 rano.

Porządek dzienny tego posiedzenia, o ile prócz pozostałych przedmiotów z dzisiejszego, wejdą nowe sprawozdania, będzie pp. posłom zakomunikowanym.

Koniec posiedzenia o godzinie 4-tej po południu.

Marszałek krajowy:

Eustachy Sanguszko w. r.

Sekretarze:

Teliszewski w. r.

Stan. Jędrzejowicz w. r.

